

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **Základní organizace evid. č. 20-0135-3805 Odborového svazu státních orgánů a organizací**, se sídlem Bouzov 8, PSČ 783 25, adresa pro doručování Velké Heraldice, PSČ 747 75, proti žalované: **České advokátní komoře**, se sídlem Národní 16, 110 00 Praha 1, proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 1. 2008, čj. 89/08, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30. 7. 2008, č. j. 30 Ca 156/2008 - 13, o námitce podjatosti vznesené ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 Ads 23/2009 vůči soudcům JUDr. Bohuslavu Hnízdlovi, JUDr. Miladě Tomkové a JUDr. Jiřímu Pallovi,

t a k t o :

Soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Bohuslav Hnízdl, JUDr. Milada Tomková a JUDr. Jiří Palla **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodování právní věci vedené pod sp. zn. 6 Ads 23/2009.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením ze dne 22. 2. 2008 postoupil Krajský soud v Brně Městskému soudu v Praze jakou soudu místně příslušnému žalobu žalobkyně proti rozhodnutí žalované České advokátní komory ze dne 14. 1. 2008, jímž byl žalobkyni podle § 18 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, určen advokát k poskytnutí blíže specifikované právní služby.

Žalobkyně napadla usnesení ze dne 22. 2. 2008 kasační stížností, kterou spojila se žádostmi o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Krajský soud tyto žádosti zamítl usnesením ze dne 20. 6. 2008, č. j. 30 Ca 16/2008 - 26. Kasační stížnost, kterou žalobkyně podala proti tomuto usnesení, odmítl Nejvyšší správní soud pro opožděnost usnesením ze dne 27. 11. 2008, č. j. 6 Ads 105/2008 - 39. Nejvyšší správní soud přitom rozhodoval v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdl a soudců JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Jiřího Pally.

Již uvedeným usnesením ze dne 20. 6. 2008 krajský soud zároveň vyzval žalobkyni k zaplacení soudního poplatku za řízení o kasační stížnosti. Žalobkyně výzvě nevyhověla, a krajský soud tak zastavil řízení o kasační stížnosti usnesením ze dne 30. 7. 2008, č. j. 30 Ca 156/2008 - 13. Žalobkyně napadla toto usnesení kasační stížností a opět požádala o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Krajský soud zamítl tyto žádosti usnesením ze dne 29. 8. 2008, č. j. 30 Ca 156/2008 - 17. Proti tomuto usnesení podala žalobkyně kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud zamítl svým rozsudkem ze dne 27. 11. 2008, č. j. 6 Ads 106/2008 - 29. I tentokrát rozhodoval Nejvyšší správní soud ve složení výše uvedeném.

Dne 4. 2. 2009 konečně předložil krajský soud Nejvyššímu správnímu soudu kasační stížnost směřující údajně proti jeho usnesení o postoupení věci ze dne 22. 2. 2008, č. j. 30 Ca 16/2008 - 14 (tak to krajský soud uvádí v předkládací zprávě, ve skutečnosti však, ačkoli i proti tomuto usnesení byla podána kasační stížnost, je třeba nejprve rozhodnout o kasační stížnosti směřující proti usnesení ze dne 30. 7. 2008, č. j. 30 Ca 156/2008 - 13, kterým bylo zastaveno řízení o zmíněné prvé kasační stížnosti); kasační stížnost byla zapsána pod sp. zn. 6 Ads 23/2009. Nejvyšší správní soud poté informoval účastníky o tom, že ve věci bude rozhodovat senát složený ze soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Jiřího Pally. Žalobkyně na to reagovala podáním ze dne 14. 2. 2009, v němž mj. namítla podjatost všech tří uvedených soudců. Žalobkyně se domnívá, že tito soudci k ní mají negativní osobní poměr, který jim znemožňuje rozhodnout nestranně a objektivně. To se projevuje zejména v mechanické aplikaci nepřipadné judikatury (nepoužitelných analogií) na rozhodování o právech žalobkyně a v nedostatku přesvědčivého odůvodnění rozhodnutí, která vydává senát v tomto složení.

Soudci JUDr. Bohuslav Hnízdil, JUDr. Milada Tomková a JUDr. Jiří Palla ve svém vyjádření ze dne 17. 2. 2009 uvedli, že nemají žádný poměr k věci projednávané u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 Ads 23/2009, k žalobkyni ani k žalovanému; rovněž se nepodíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení.

Věc byla poté postoupena jinému senátu Nejvyššího správního soudu k rozhodnutí o námitce podjatosti (§ 8 odst. 3 s. ř. s. in fine). Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro vyloučení soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Jiřího Pally z projednávání a rozhodování dané věci, a to z následujících důvodů:

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce přitom nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Za poměr k věci se považuje přímý zájem soudce na projednávané věci, zejména zájem na jejím výsledku. Vyloučen by byl také soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Pochybnosti o nepodjatosti soudce pro jeho poměr k účastníkům či jejich zástupcům – kromě vztahů příbuzenských a obdobných vztahů – mohou vzniknout i tehdy, je-li soudcův vztah k účastníkům, případně zástupcům, přátelský či naopak zjevně nepřátelský. V projednávané věci však žádný z těchto důvodů není dán, a žalobkyně to ani nenamítá. Soudci, proti nimž byla vznesena námitka podjatosti, se rovněž nepodíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení: „předchozí soudní řízení“ je přitom třeba chápat nikoli časově (tedy jako jakékoliv řízení před správním soudem, jehož byla žalobkyně účastníkem a v němž se soudce podílel na rozhodování), nýbrž instančně (srov. č. 53/2004 Sb. NSS). Vyloučen by tak byl soudce, který by o téže věci (tedy o tom, zda řízení o kasační stížnosti mělo být zastaveno pro nezaplacení soudního poplatku) rozhodoval nejprve v řízení u soudu I. stupně (tedy krajského soudu) a následně pak v řízení kasačním u Nejvyššího správního soudu. O tento případ se tu však nejedná.

K vyloučení soudce nemůže vést ani jeho postup v řízení o projednávané věci, ani jeho rozhodování v jiných – souvisejících či nesouvisejících – věcech

(§ 8 odst. 1 s. ř. s. *in fine*). Žalobkyně přitom argumentuje právě tím, jak soudci JUDr. Bohuslav Hnízdl, JUDr. Milada Tomková a JUDr. Jiří Palla rozhodují v jejích jiných věcech. Ačkoli žalobkyně tyto věci nespécifikuje, jde zjevně o věci vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 6 Ads 105/2008 a 6 Ads 106/2008. Obě tato řízení o kasačních stížnostech, stejně jako řízení v nyní projednávané věci, se odvíjejí od usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 22. 2. 2008, jímž byla Městskému soudu v Praze postoupena žaloba napadající rozhodnutí České advokátní komory o přidělení advokáta. Obě tato řízení skončila pro žalobkyni nepříznivě, protože její kasační stížnosti byly zamítnuty; odtud zřejmě pramení výtky žalobkyně vůči mechanickému rozhodování a nepřesvědčivé argumentaci Nejvyššího správního soudu. Dřívější rozhodování soudce (soudců), které se autoritativně vyslovilo k právům a povinnostem žalobkyně, nicméně nezpůsobuje jeho podjatost, jakkoli mohlo být pro žalobkyni nepříznivé. Právě v rozhodovací činnosti soudce se projevuje jeho nezávislost, a nesouhlas žalobkyně s právními závěry, které soudce dříve vyslovil, je při hodnocení otázek podjatosti nevýznamný. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení žalobkyně o nesprávnosti jeho dřívějšího rozhodnutí, které se projevuje polemikou s názory soudu a jejich zpochybňováním. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze; k tomu však slouží opravné prostředky (jsou-li přípustné), nikoli námitka podjatosti.

Nejvyšší správní soud proto o námitce podjatosti rozhodl tak, jak je ve výroku uvedeno.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. března 2009

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu